

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka ve věci

žalobce: **V. K.**
bytem N. L. č.p. 758, U. O.

proti
žalovanému: **1. Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem tř. T. Bati 21, Zlín
2. Městský úřad Uherský Ostroh
sídlem Zámecká 24, Uherský Ostroh

o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 7.2.2017, č.j. KUŽL 8489/2017, sp. zn. KUSP 903/2017/ÚP-Vác, a na ochranu před nezákonným zásahem Městského úřadu Uherský Ostroh,

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 7.2.2017, č.j. KUŽL 8489/2017, sp. zn. KUSP 903/2017/ÚP-Vác, **se zamítá.**
- II. Žaloba na ochranu před nezákonným zásahem Městského úřadu Uherský Ostroh **se odmítá.**
- III. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalovaný 2. **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

V. Žalovanému 1. se náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

1. Žalobkyně žalobou podanou dne 8.3.2017 brojí proti rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje (dále jen „žalovaný 1.“) ze dne 7.2.2017, č.j. KUZL 8489/2017, sp. zn. KUSP 903/2017/ÚP-Vác, kterým nebylo vyhověno její žádosti o učinění opatření proti nečinnosti Městského úřadu Uherský Ostroh, odboru výstavby a životního prostředí, ve věci zahájení řízení o odstranění stavby – pergoly opatřené ochrannou plachtou (PVC folie) na pozemku p.č. 1426/52 v k.ú. Ostrožské předměstí na základě podnětu žalobkyně ze dne 14.11.2016.
2. Žalobkyně dále v průběhu řízení k výzvě zdejšího soudu upřesnila žalobní petit s ohledem na žalobní argumentaci tak, že se domáhá i toho, aby soud ve smyslu § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), Městskému úřadu Uherský Ostroh (dále jen „žalovaný 2.“) nařídil zahájit a vést správní řízení k odstranění stavby přístřešku pro auto na pozemku parc. č. 1426/52 v k.ú. Ostrožské Předměstí podle § 129 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“).

I. Shrnutí žalobní argumentace

3. Žalobkyně má napadené rozhodnutí žalovaného 1. za nezákonné, neboť nesouhlasí se závěrem, že žalovaný 2. nebyl nečinný, když nezahájil řízení o odstranění stavby na sousedním pozemku. Podle žalobkyně je předmětná stavba přístřeškem pro osobní automobil, který je nadto umístěn ve vzdálenosti menší než 2 metry od hranice jejího pozemku. Taková stavba podle žalobkyně vyžaduje vydání územního souhlasu ve smyslu § 96 stavebního zákona. Ze zastřešení přístřešku stéká na zídku žalobkyně dešťová voda a dochází tak k podmáčení její zídky. Stavba nadto zahrnuje požárně nebezpečný prostor, který zasahuje i na pozemek žalobkyně. Žalobkyně má z uvedených důvodů za to, že řízení o odstranění stavby mělo být zahájeno.
4. Žalobkyně dále namítá nezákonnou nečinnost žalovaného 2., která spočívá v tom, že nezahájil řízení o odstranění stavby. Žalobkyně navrhuje, aby soud rozhodnutí žalovaného 1. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a aby uložil žalovanému 2. povinnost zahájit řízení o odstranění nepovolené stavby.
5. Na svém procesním stanovisku žalobkyně setrvala po celou dobu řízení před zdejším soudem.

II. Shrnutí vyjádření žalovaných

6. Žalovaný 1. ve svém vyjádření k žalobě zdůraznil, že řízení o odstranění stavby je správním řízením, které stavební úřad zahajuje výlučně z úřední povinnosti. Podání učiněné ve věci požadavku na zahájení řízení o odstranění stavby je toliko podnětem a nikoli návrhem, kterým by bylo správní řízení zahájeno. Pokud jde o podatele podnětu, ten má právo pouze na to, aby jeho podnět byl v zákonné lhůtě vyřízen a podatel byl o výsledku informován. V daném případě se tak stalo. Pokud jde o otázku případného

negativního vlivu pergoly na nemovitost žalobkyně, žalovaný poukazuje na to, že se jedná o věc občanskoprávního charakteru.

7. Žalovaný 2. se k žalobě nevyjádřil.
8. Žalovaný 1. navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou a na svém procesním stanovisku taktéž setrval během celého řízení před soudem.

III. Posouzení věci

9. Z obsahu žalobní argumentace je zřejmé, že nezákonnost spatřuje žalobkyně v postupu správních orgánů spočívajícím ve vyřízení jejího podnětu a v nečinnosti žalovaného 2., který k jejímu podnětu nezahájil řízení o odstranění stavby. V návaznosti na tuto žalobní argumentaci se žalobkyně domáhá ochrany proti tomuto nezákonnému stavu, konkrétně nápravy, která má spočívat v tom, že zdejší soud uloží žalovanému 2., aby zahájil řízení o odstranění stavby, a zároveň navrhuje zrušit rozhodnutí žalovaného 1. pro nezákonnost posouzení otázky, zda byl žalovaný 2. nečinný.
10. Ze správního spisu předloženého žalovaným 1. vyplynulo, že žalovaný 2. na základě podnětu žalobkyně provedl kontrolní prohlídku stavby na pozemku parc. č. 1426/52 v k.ú. Ostrožské Předměstí a zjistil, že se zde nachází pergola překrytá plachtou z PVC. Žalovaný 2. dospěl k závěru, že tato pergola nepodléhá posouzení ve smyslu stavebního zákona, neboť se nejedná o střešní konstrukci a stavba je nadále pergolou. O tomto zjištění a svém závěru, že z uvedeného důvodu nebude zahajovat řízení o odstranění stavby z úřední povinnosti, žalovaný 2. informoval žalobkyni písemností Sdělení ze dne 20.1.2016, sp. zn. SÚ-PET-53-3800/2016, jež jí byla doručena dne 23.12.2016.
11. Žalobkyně následně podala k žalovanému žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti ve smyslu § 80 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), které žalovaný 1. žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 7.2.2017 nevyhověl.
12. Žalovaný 1. v žalobou napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že stavební úřad při hodnocení stavby pergoly nepochybil a nebyl nečinný, pokud na základě podnětu nezahájil z moci úřední řízení o odstranění stavby. Žalovaný 1. zdůraznil, že pokud vlastníci sousedního domu opatřili pergolu ochrannou plachtou, nejedná se o důvod pro zahájení řízení o odstranění stavby, neboť druh a účel realizované stavby se nezměnil. Tento stav je podle žalovaného 1. zřejmý též z fotodokumentace zaslané žalobkyní. Vzhledem k tomu, že žalovaný 1. nezjistil, že by žalovaný 2. byl nečinný, nebylo nutné ke zjednání nápravy přijímat žádné opatření.
13. Žalobkyně s uvedenými závěry nesouhlasí, neboť má za to, že předmětná stavba vyžaduje vydání územního souhlasu ve smyslu § 96 stavebního zákona a že řízení o odstranění stavby mělo být žalovaným 2. zahájeno.
14. Zásahem správního orgánu může nepochybně být i nezákonná nečinnost spočívající v neuskutečnění nějakého úkonu, ovšem jiného než rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s. Zdejší soud proto nejprve posuzoval, zda je splněna podmínka aktivní a pasivní legitimace a dodržena lhůta pro podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s.ř.s.
15. Aktivní legitimace v řízení o žalobě ve smyslu § 82 s.ř.s. svědčí každému, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech zásahem správního orgánu. Určující skutečností pro vyslovení závěru o existenci aktivní legitimace na straně žalobkyně je tedy tvrzení přímého

zkrácení na právech zásahem správního orgánu, nikoli skutečnost, že k přímému zásahu do práv žalobkyně skutečně došlo (to již je otázkou pro posouzení žaloby ve věci samé). Přímé zkrácení na svých právech konkretizovaným postupem je ze strany žalobkyně tvrzeno a je jím argumentováno. Tato podmínka řízení je tedy splněna.

16. Pokud jde o legitimaci pasivní ve smyslu § 83 s.ř.s., žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah. Tu je nepochybně správním orgánem žalovaný 2.; jeho identifikace není spornou; spornou není ani skutečnost, že jde o správní orgán. I tato podmínka řízení je tedy splněna.
17. Podle § 84 odst. 1 s.ř.s. musí být žaloba podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo.
18. Zdejší soud vycházel z povahy zásahu tak, jak jej žalobkyně formulovala v žalobě. Z obsahu žaloby je zřejmé, že nezákonný zásah má podle ní spočívat v tom, že žalovaný 2. nezahájil řízení o odstranění stavby. Tvrzený závadový stav tedy spočívá v nezahájení řízení o odstranění stavby.
19. Pokud jde o vyrozumění správního orgánu, učiněné po prošetření podnětu k zahájení řízení z moci úřední, o tom, že řízení zahajovat nebude, jedná se podle judikatury Nejvyššího správního soudu pro účely posouzení včasnosti žaloby svojí povahou o jednorázový zásah. Subjektivní lhůta k podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem v těchto případech počíná běžet okamžikem, kdy se do sféry žalobce dostanou takové informace, na jejichž základě mohl seznat, v čem jednání veřejné správy, jež má být nezákonným zásahem, spočívá a že je zaměřeno proti němu (rozsudek Nejvyššího správního soudu 13.3.2014, č.j. 5 Aps 10/2013-76, usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 13.10.2015, č.j. 7 As 107/2014-53, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13.1.2016, č.j. 1 As 232/2015-44). Tyto informace se v posuzovaném případě žalobkyně dozvěděla ze Sdělení žalovaného 2. ze dne 20.1.2016, sp. zn. SÚ-PET-53-3800/2016, jež jí bylo doručeno dne 23.12.2016. Žaloba však byla podána dne 8.3.2017, tedy až po uplynutí dvouměsíční lhůty od okamžiku, kdy se žalobkyně dozvěděla o tom, že žalovaný 2. nebude řízení z úřední povinnosti zahajovat.
20. V takovém případě je namístě žalobu na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu pro opožděnost odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. b) s.ř.s.
21. Zdejší soud dále zdůrazňuje, že i kdyby žaloba na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím v nezahájení správního řízení byla podána včas, žalobkyně by se u soudu ochrany proti takovému zásahu správního orgánu nedomohla. Z právní úpravy řízení o odstranění stavby ve smyslu § 129 stavebního zákona plyne, že se jedná o řízení zahajované výlučně z moci úřední. Podání osoby obsahující požadavek na zahájení řízení o odstranění stavby je pouhým podnětem, kterým není řízení zahájeno (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.8.2007, č.j. 4 Ans 6/2006-162). Z judikatury Nejvyššího správního soudu dále plyne, že osoba, která by byla účastníkem řízení zahajovaného toliko ex offio, nemá veřejné subjektivní právo na to, aby toto správní řízení bylo zahájeno. Proto se nemůže zahájení takového správního řízení na základě svého podnětu úspěšně domáhat ani cestou žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením dle § 82 s.ř.s. „...Stěžovatelé se podnětem ze dne 15.11.2016 domáhali zahájení řízení o nařízení odstranění

stavby. Právní úprava nařízení odstranění stavby je obsažena v § 129 stavebního zákona. Řízení o odstranění stavby je řízením zahajovaným výlučně z moci úřední. Podání osoby obsahující návrh na odstranění stavby je pouhým podnětem, kterým není řízení zahájeno (srov. rozsudek NSS ze dne 30.8.2007, č.j. 4 Ans 6/2006-162) ...Zkoumání podnětů podaných podle § 42 správního řádu je pouze neformální postup, na základě kterého může být správní řízení zahájeno. O vyřízení podnětu k zahájení řízení z moci úřední se nevzdává žádné rozhodnutí či usnesení a jejich posuzování neprobíhá ve správním řízení...Pokud správní orgán neshledá naplnění podmínek k zahájení správního řízení, nejedná se o úkon, kterým by se zakládala, měnila nebo rušila práva nebo povinnosti oznamovatele. Není rovněž stanoveno, že by správní orgány v tomto případě rozhodovaly usnesením. Správní orgán je oznamovateli pouze povinen sdělit ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy podnět obdržel, že řízení zahájil, nebo že neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední, popřípadě že podnět postoupil příslušnému správnímu orgánu (pokud o to oznamovatel požádá). Takové sdělení správního orgánu není ani rozhodnutím, ani usnesením, ale jde o úkon správního orgánu, na který se vztahují ustanovení části čtvrté... Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu dále vyplývá, že nezahájení správního řízení zahajovaného z moci úřední nezákonným zásahem být nemůže. V rozsudku ze dne 8.7.2009, č. j. 3 Ans 1/2009-58, Nejvyšší správní soud ...uvedl, že ...podatelé podnětu k zahájení řízení z moci úřední se nemohou domoci zahájení řízení a následného vydání rozhodnutí ani pomocí jiných zákonných institutů, než je opatření proti nečinnosti, a to z toho důvodu, že jim na základě ustanovení § 42 správního řádu ani jiného ustanovení tohoto zákona žádné takové právo nevzniká. Toto ustanovení totiž ukládá správnímu orgánu pouze povinnost podnět v zákonné lhůtě vyřídit a podatele o tom informovat, nelze z něj však dovodit právo na vyhovění podnětu a tomu odpovídající vynutitelnou povinnost správního orgánu řízení zahájit. Je tomu tak především proto, že možnost zahájit správní řízení z moci úřední slouží a priori k tomu, aby ve veřejném zájmu byla určitá věc správním orgánem autoritativně vyřešena, resp. rozhodnuta, a nikoliv k realizaci individuálních veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob...V souhrnu zde tedy není dán legitimní zájem na tom, aby zahájení správního řízení z moci úřední bylo vynutitelné na základě pouhého podnětu, a není zde proto ani důvodu podatelům podnětu poskytovat soudní ochranu... V rozsudku ze dne 30.3.2017, č.j. 2 As 285/2016-86, Nejvyšší správní soud shledal, že postup při šetření podnětu k zahájení řízení dle § 42 správního řádu a sdělení o výsledku šetření jsou úkony správního orgánu, které mohou být nezákonným zásahem ve smyslu § 82 a násl. s.ř.s., avšak jen pokud zasahují do práv oznamovatele ... Jinými slovy, stěžovatelé nemají právo na to, aby žalovaný jejich podnětu vyhověl a zahájil řízení o odstranění stavby, popřípadě odstranění stavby nařídil ... ani v případě shledání nezákonností sdělení žalovaného by tato deklarace nemohla vést k zahájení řízení. Jak shledal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14.4.2016, č. j. 3 As 141/2015-29... Na povinnost zahájit řízení podle § 129 odst. 1 písm. a) i b) stavebního zákona tak nemá existence předmětných sdělení žádný vliv... Jelikož stěžovatelé nemají veřejné subjektivní právo na zahájení řízení z moci úřední (nebo vydání rozhodnutí, pokud řízení nebylo zahájeno), nejsou zde relevantní ani námitky vůči věcnému posouzení podnětu žalovaným (tvrzení o absenci povolení ke stavbě kolny, plísni apod.). Pokud správní orgán důvody k zahájení řízení neshledá, nelze jeho závěry nahrazovat dokazováním v řízení před soudem..." (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31.8.2017, č.j. 4 As 117/2017-46, č. 3631/2017 Sb. NSS).

22. Pokud jde o žalobní námitky brojící proti rozhodnutí žalovaného 1. ze dne 7.2.2017, č.j. KUZL 8489/2017, sp. zn. KUSP 903/2017/ÚP-Vác, kterým nebylo vyhověno žádosti žalobkyně

o učinění opatření proti nečinnosti, tak ty nejsou důvodné. Podstatným v tomto ohledu je, že žalovaný 1. řádně vyřídil žádost žalobkyně o uplatnění opatření proti nečinnosti ve smyslu § 80 odst. 1 správního řádu, podle něhož nevydá-li správní orgán rozhodnutí ve věci v zákonné lhůtě, nadřízený správní orgán učiní z moci úřední opatření proti nečinnosti, jakmile se o tom dozví. Z napadeného rozhodnutí plyne, že žalovaný 1. na základě správního spisu předloženého žalovaným 2. zjistil, že žalovaný 2. konal, neboť provedl dne 15.12.2016 kontrolní prohlídku a o svém zjištění a závěru, že nebude zahajovat řízení z moci úřední, žalobkyni dne 23.1.2016 uvědomil. Žalovaný 1. tak věcně správně posoudil, že žalovaný 2. nebyl nečinný. Pokud jde o samotný názor žalobkyně na povahu předmětné stavby a povinnost zahájit řízení o odstranění stavby, ten je s ohledem na skutečnost, že se jedná o otázku, již posuzují správní orgány z úřední povinnosti, a žalobkyně nemá žádné veřejné subjektivní právo na to, aby řízení o odstranění stavby bylo zahájeno, zcela bez významu. Zdejší soud by v nyní posuzované věci nemohl žalovanému 1. (ani žalovanému 2.) uložit, jak předmětnou stavbu ve vztahu k nutnosti zahájit řízení z úřední povinnosti posoudit.

23. Zdejší soud dodává, že podle žalobní argumentace má věc především aspekt občanskoprávní, neboť žalobkyně tvrdí, že v důsledku sousední stavby vzniká škoda na její nemovitosti, proti čemuž má žalobkyně k dispozici občanskoprávní prostředky ochrany.
24. Zdejší soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že žaloba proti rozhodnutí žalovaného 1. je nedůvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

IV. Náklady řízení

25. Výrok o nákladech řízení účastníků se opírá o § 60 odst. 1 a 3 s.ř.s. Žalobkyně nebyla ve vztahu k žalobě proti rozhodnutí správního orgánu úspěšná, a proto jí nenáleží právo na náhradu nákladů řízení, to by náleželo procesně úspěšnému, kterým byl žalovaný 1. Zdejší soud však neshledal, že by žalovanému 1. vznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti; proto rozhodl, že se žalovanému 1. náhrada nákladů řízení nepřiznává. Pokud jde o žalobu na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, tu nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žaloba byla odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 6. srpna 2018

David Raus, v.r.
předseda senátu